

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRUI
ASMENS SVEIKATOS DEPARTAMENTO SPECIALIZUOTOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SKYRIUI

KREIPIMASIS DĖL NEFROLOGINIŲ PACIENTŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS PANDEMIJOS METU

2020-03-18

Sergantieji lėtinėmis inkstų ligomis yra didelės rizikos grupėje susirgti COVID-19 infekcija.

Išskirtinę šių pacientų grupę sudaro pacientai:

- 1) Po inksto transplantacijos, kurie pastoviai vartoja imunosupresantus ir yra labai jautrūs infekcijai.
- 2) Lėtiniai hemodializuojami pacientai, kurie 3 kartus per savaitę vyksta dializuotis į dializės centrą.

- Lietuvoje yra apie 1400 hemodialize gydomų ligonių. Jie dializuojasi 62 dializės centruose (2/3 privačiuose). Hemodializų personalas dirba pamainomis:

6-8 pacientai gydytojui, 3 pacientai slaugytojai

- Hemodializės procedūros yra gyvybiškai būtinos, jų nutraukti negalima.

- Dializės salės nėra vienvietės, pacientai dializuojami po kelis ar keliolika.

- Klinikinė COVID-19 infekcijos eiga gali būti netipinė, įvairi.

- Užsikrėtę COVID-19 infekcija ar įtariami, šie pacientai negali izoliuotis namuose, o turi vis tiek atvykti į dializės centrą, kur bus neišvengiamai kontaktas su kitais pacientais ir su medicininio personalu.

Pasaulio (ISN) ir Europos (ERA-EDTA) nefrologų draugijos, remdamosi Kinijos ir Italijos patirtimi, išplatino rekomendacijas. Atsižvelgdami į šias Pasaulio ir Europos ekspertų rekomendacijas, kreipiamės dėl nefrologinių pacientų apsaugos ir priežiūros pandemijos metu.

Siūlome, papildyti COVID-19 diagnostikos ir gydymo tvarką, įtraukiant:

- Pacientai po inkstų transplantacijos, esant neaiškios kilmės karščiavimui ir/ar kvėpavimo takų infekcijos simptomams, turi būti tiriami dėl COVID-19.
- Reikia identifikuoti dializuojamus pacientus, kurie karščiuoja ar turi konjunktyvitą ar viršutinių kvėpavimo takų infekcijos simptomus prieš jiems patenkant į dializės skyrių

- Visi lėtiniai dializuojami pacientai, atsiradus karščiavimui ir/ar kvėpavimo takų infekcijos simptomams arba turėję kontaktą su asmenimis, kuriems nustatytas ar įtariamas COVID-19 susirgimas, turi būti tiriami dėl COVID-19 prioritetine tvarka.
- Pacientai su nustatytu COVID-19 turi būti siunčiami gydytis ir dializuotis į SAM numatytas ligonines su dializės galimybėmis kiekviename regione. Reikalinga išplatinti tokių ligoninių sąrašą dializių centrams.
- Dializuojami pacientai, kurie turėjo kontaktą su sergančiais COVID-19 arba įtariamaisiais negali izoliuotis namuose 14-ai dienų, nes turi vykti į dializes 3 kartus per savaitę.
- Tikslinga būtų numatyti kiekviename regione dializės centrus, kuriuose būtų koncentruojami ir dializuojami karantinuoti pacientai dėl kontakto, užtikrinant jų saugų transportavimą į dializės procedūrą ir po jos. Nesant tokios galimybės, karantinuoti pacientai dializuojami jų centruose atskiroje pamojuje.
- Sudaryti galimybes įsigyti pakankamą kiekį apsaugos priemonių dializių centrų medicinos ir techniniam personalui bei užtikrinti galimybę tirtis dėl COVID-19 skubos tvarka ir neribotai.
- Hemodializės įstaigų personalas, turėjęs kontaktą su sergančiu COVID-19, pagal galimybes saviizoliuojasi, nesant galimybių – taiko maksimaliai įmanomas apsaugos priemones ir tiriasi dėl COVID-19.

Lietuvos nefrologijos ir dializės transplantacijos asociacijos prezidentė
Prof. I. A. Bumblytė

Lietuvos Inkstų Fondo prezidentas

Prof. M. Miglinas

M. Miglinas

